

## Onderwerp

Zienswijze jaarrekening 2022, begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van GR MARN

|                           |                                          |                           |             |
|---------------------------|------------------------------------------|---------------------------|-------------|
| <b>Opsteller</b>          | Ralph Breuer                             | <b>Collegebesluit</b>     | 9 mei 2023  |
| <b>Programma</b>          | Openbare ruimte                          | <b>Behandeldatum Raad</b> | 7 juni 2023 |
| <b>Portefeuillehouder</b> | T.F.A. van Elferen en J.T.J.L.A. Broeren | <b>Status</b>             | Openbaar    |

## Samenvatting

Op 27 maart 2023 heeft de GR MARN de concept Jaarrekening 2022 en de concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 aangereikt met het verzoek de zienswijzen van de gemeente Nijmegen over deze stukken aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken. In dit voorstel bepalen wij onze zienswijzen hierover met medeneming van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.

## Voorstel

1. Onze zienswijze over voorliggende jaarrekening 2022, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de GR MARN vast te stellen, waarin we aangeven:
  - In te stemmen met de concept Jaarrekening 2022 van de GR MARN onder voorbehoud dat de bevindingen van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen correct worden verwerkt;
  - In te stemmen met het voorstel om het te bestemmen resultaat van € 115.004 toe te voegen aan de winstreserve;
  - In te stemmen om de vrijval over 2022 uit de bestemmingsreserve “uitkering gemeenten” van € 441.165 uit te keren aan de 7 MARN-gemeenten in twee delen (juli en oktober 2023);
  - In te stemmen om een bedrag van € 100.000 uit de totale dividenduitkering (groot € 510.000) vanuit ARN over het jaar 2021 te reserveren voor uitgaven in het kader van MARN+ gericht op de energietransitie;
  - In te stemmen om een bedrag van € 410.000 uit de totale dividenduitkering (groot € 510.000) vanuit ARN over het jaar 2021 uit te keren aan de 7 MARN-gemeenten en gemeente West Maas en Waal in twee delen;
  - In te stemmen met de concept Begroting 2024 onder voorbehoud dat de bevindingen van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen over de begroting 2024 en de bijbehorende begrotingswijzingen correct worden verwerkt;
  - de Meerjarenraming 2025-2027 ter kennisgeving aan te nemen;
2. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen.

## Aanleiding

Op 27 maart 2023 heeft de GR MARN aan alle deelnemende gemeenten toegestuurd:

- de concept-jaarrekening 2022 inclusief een goedkeurende accountantsverklaring en
- de concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027.

Gemeenten worden verzocht om hun zienswijzen op deze documenten aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN kenbaar te maken uiterlijk 25 juni 2023. Op 4 juli 2018 heeft de Nijmeegse raad het delegatiebesluit voor het indienen van zienswijzen ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen ingetrokken. Daarmee ligt deze bevoegdheid bij de raad.

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begrotingen hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht. Het adviesrapport van de Adviesfunctie is ontvangen op 21 april 2023 en bijgevoegd.

### Beoogde impact

Met het inbrengen van onze zienswijzen maakt de gemeente Nijmegen aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN kenbaar of:

- de activiteiten van de GR MARN in 2022 zijn uitgevoerd binnen de financiële kaders zoals die in de begroting van 2022 zijn vastgesteld en
- de concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 onze instemming hebben dan wel zouden moeten worden bijgesteld.

Dit voorstel staat in relatie tot ambitie 3 van het programma Openbare Ruimte *“We zijn een circulaire stad waar we verantwoord omgaan met grondstoffen en deze zoveel mogelijk hergebruiken”*. Daar binnen levert het een bijdrage aan doel 3.1 *“We zorgen voor inzameling van huishoudelijke afvalstromen”*.

### Argumenten

#### 1.1.1. *Concept Jaarrekening 20221 goedgekeurd door de accountant*

Een onafhankelijke accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid over de concept Jaarrekening 2022 van de GR MARN. De rekening voldoet aan de wettelijke financiële kaders.

#### 1.1.2. *Adviesfunctie: instemmen met jaarrekening onder voorbehoud van verwerking van de geconstateerde bevindingen*

In 2021 heeft Gemeente West Maas en Waal een uittredingsverzoek uit de MARN ingediend. Met gemeente West Maas en Waal en ARN is overeenstemming bereikt over de financiële implicaties van deze uitreding. Deze financiële implicaties zijn toen verwerkt in de concept Jaarrekening 2021 en concept Begroting 2023. Deze beide documenten zijn evenwel op advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen aangepast, omdat het vanwege btw-technische redenen beter was een deel van de financiële claim op gemeente West Maas en Waal niet via de MARN te laten verlopen, maar rechtstreeks tussen de gemeente West Maas en Waal en ARN. Medio 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de MARN deze bijgestelde (tweede) versies van de jaarrekening 2021 en begroting 2023 vastgesteld.

Dit jaar ligt de beoordeling voor van de concept Jaarrekening 2022 en begroting 2024. Daarbij heeft de Adviesfunctie geconstateerd dat de MARN deze abusievelijk heeft gebaseerd op de eerste (niet door het bestuur van de MARN vastgestelde) versies van de jaarrekening 2021 en begroting 2023. Het gevolg hiervan is dat de cijfers deels niet actueel zijn en op onderdelen niet goed op elkaar aansluiten. De MARN heeft dit onderkend en met de Adviesfunctie afgesproken dat de MARN in de jaarrekening 2022 en begroting 2024 alsnog de juiste vastgestelde cijfers zal opnemen alsook een aantal tekstuele onzorgvuldigheden zal herstellen.

De Adviesfunctie adviseert gemeenten om in te stemmen met de concept Jaarrekening 2022 onder voorbehoud dat de MARN de genoemde correcties zal doorvoeren. Dat advies nemen wij over in onze zienswijze.

#### 1.2. *Toevoeging positief rekeningresultaat aan winstreserve is onderdeel aanpak liquiditeit*

Het resultaat over 2022 bedraagt € 115.004. Het Algemeen Bestuur bepaalt op voorstel van het Dagelijks Bestuur de bestemming van een positief exploitatieresultaat. De algemene lijn is dat tot uitkering aan gemeenten wordt overgegaan behoudens door het bestuur te bepalen reserveringen. Met het oog op de liquiditeitspositie van de MARN voor de korte en lange termijn heeft het bestuur van de MARN in het voorjaar van 2021 besloten om vanaf 2021 positieve exploitatieresultaten niet meer uit te keren aan gemeenten, maar toe te voegen aan de 'winstreserve'. Dit besluit is onderdeel van een aanpak om de liquiditeit van de MARN op korte en lange termijn op peil te houden. Bij de kanttkening 'liquiditeit' wordt de achtergrond hiervan nader toegelicht. Het voorstel van het Dagelijks Bestuur om het exploitatieresultaat over 2022 van € 115.004 toe te voegen aan de winstreserve is in lijn met het besluit uit het voorjaar van 2021.

De Adviesfunctie adviseert gemeenten in haar zienswijze een standpunt hier over in te nemen. In het licht van de ontwikkelingen rondom de liquiditeit van de MARN stemmen wij in met toevoeging van het resultaat aan de winstreserve. In onze zienswijze aan het Algemeen Bestuur geven wij dat aan.

### *1.3. Uitkering bestemmingsreserve uit grondverkoop*

De bestemmingsreserve 'Uitkering gemeenten' is ontstaan als gevolg van de verkoop grond door MARN aan ARN BV. Hieruit vindt jaarlijks een vrijval plaats volgens een vast schema. Deze vrijval wordt niet in het rekening-resultaat van de GR MARN meegenomen, maar als aparte uitkering gezien. De vrijval over 2022 bedraagt € 466.545 en komt ten goede aan de 7 MARN-gemeenten (i.e. € 441.165) alsook de gemeente West Maas en Waal (i.e. € 25.380). Het bedrag van € 441.165 zal naar rato van inwoneraantallen aan de MARN-gemeenten worden uitgekeerd. Voor de gemeente Nijmegen resulteert dat in een uitkering van ca. € 243.000. Gelet op de liquiditeiten van de GR MARN stelt het Dagelijks Bestuur voor de uitkering van dit bedrag in 2 delen (in juli en oktober) te laten plaatsvinden. Het advies van de Adviesfunctie is hiermee in te stemmen. Wij nemen dat advies over in onze zienswijze.

*1.4. Reservering € 100.000 als werkbudget voor MARN+ in verband met de energietransitie*  
ARN keert over 2021 een dividend uit van € 510.000 aan de MARN. Het voorstel van de MARN is om hiervan € 100.000 te reserveren voor uitgaven in het kader van MARN+. Dit betreft de inzet om in samenwerking met ARN de energietransitie in de regio mede vorm en inhoud te geven. Met de reservering van € 100.000 is er een werkbudget om hier verder invulling aan te geven. De Adviesfunctie adviseert gemeenten over deze reservering een standpunt in te nemen. Wij stemmen in met deze reservering en nemen dat op in onze zienswijzen.

### *1.5. Uitkering restant van dividend ARN aan gemeenten*

Met de reservering van € 100.000 voor MARN+ in relatie tot de energietransitie resteert een bedrag van € 410.000 van het totale dividend van € 510.000 van ARN over 2021. De MARN stelt voor dit bedrag uit te keren aan de gemeenten in twee delen (in juli en oktober). Een deel van het dividend (€ 76.500) bestaat uit door ARN betaalde dividendbelasting welke MARN kan terugvorderen. Dit bedrag zal pas na ontvangst aan gemeenten worden uitgekeerd. De Adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de uitkering van in totaal € 410.000. Wij nemen dat advies over in onze zienswijze. Aanvullend zullen wij de MARN er op wijzen dat ook de gemeente West Maas en Waal nog recht heeft op een naar rato aandeel (op basis van inwoneraantal) van het dividend van € 510.000 door ARN. Immers de

dividenduitkering van ARN aan MARN betreft het jaar 2021, toen gemeente West Maas en Waal nog deel uitmaakte van de gemeenschappelijke regeling MARN. Wij zullen de MARN verzoeken de uit te keren bedragen aan de individuele gemeenten hier op aan te passen.

### *1.6. Adviesfunctie: instemmen met begroting 2024 onder voorbehoud van verwerking van de geconstateerde bevindingen*

Bij argument 1.1.2. is aangegeven dat de Adviesfunctie heeft geconstateerd dat de MARN abusievelijk is uitgegaan van de verkeerde versie van de jaarrekening 2021 en begroting 2023. Het gevolg hiervan is dat de cijfers in de jaarrekening 2022 alsook in de begroting 2024 deels niet actueel zijn en op onderdelen niet goed op elkaar aansluiten. Zoals in argument 1.1.2. is aangegeven heeft de MARN dit onderkend en met de Adviesfunctie afgesproken dat de MARN in de jaarrekening 2022 en begroting 2024 alsnog de juiste vastgestelde cijfers zal opnemen alsook een aantal tekstuele onzorgvuldigheden zal herstellen. De Adviesfunctie adviseert gemeenten daarom om in te stemmen met de concept Begroting 2024 onder voorbehoud dat de MARN de genoemde correcties zal doorvoeren. Dat advies nemen wij over in onze zienswijze.

### *1.7. Geen diepgaande analyse van de meerjarenraming 2025-2027*

De correcties die de MARN in de concept Jaarrekening 2022 en concept Begroting 2024 zal gaan doorvoeren, werken ook door in de meerjarenraming 2025-2027. Om die reden heeft de Adviesfunctie geen verdere diepgaande analyse verricht op de meerjarenraming. De Adviesfunctie adviseert gemeenten om de meerjarenraming ter kennisgeving aan te nemen. Dat advies nemen wij over in onze zienswijzen.

## *2. Brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN*

In lijn met bovenstaande besluiten en de adviezen van de Adviesfunctie zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde brief. Hiermee wordt het Algemeen Bestuur van de MARN geïnformeerd over de zienswijzen van de gemeente Nijmegen ten aanzien van de “concept Jaarrekening 2022” en de “concept Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027”.

## **Kanttekeningen**

### *1. Verkoop grond*

De deelnemende gemeenten hoeven geen bijdrage te betalen aan de bedrijfsvoering van de GR MARN. Tot 2017 werd deze gefinancierd uit de huuropbrengsten van de grond aan ARN BV. Per medio 2017 is de grond verkocht aan ARN voor een bedrag van € 11,5 mln. Daartoe heeft de MARN aan ARN een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln met een vaste rente van 3,09% af te lossen in een periode van 20 jaar. In totaal ontvangt de MARN aldus tot en met 2036 jaarlijks een bedrag van € 768.600 aan rentebaten en aflossing. Uit de rentebaten wordt de bedrijfsvoering van de MARN gedekt. Het bedrag aan aflossing wordt gestort in de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”. Jaarlijks valt hier een bedrag uit vrij dat aan de deelnemende gemeenten wordt uitgekeerd. In 2036 zal deze bestemmingsreserve volledig zijn teruggebracht tot € 0. Na de periode van 20 jaar (i.e. 2037) heeft de GR MARN geen inkomsten meer en zal financiering van de MARN moeten plaatsvinden door gemeentelijke bijdragen.

### *2. Liquiditeit*

De liquiditeit van de MARN vraagt voor de korte en lange termijn om een aanpak.

Voor de korte termijn speelt dat de MARN in 2017 een lening van € 2 mln heeft omgezet van aflossingsvrij naar annuïtair. Deze lening is ooit aangegaan om de deelname in ARN te financieren; i.e. de aankoop van aandelen. Tot 2017 werd jaarlijks alleen een bedrag aan rente betaald van ca. € 22.000. Na de omzetting wordt de lening in de periode van 2017 tot en met 2036 volledig afgelost. Dit leidt tot een totale jaarlijkse last van jaarlijks € 114.549. De hogere lasten gaan ten koste van de liquide middelen die zonder aanpak uiteindelijk negatief zullen worden.

Voor de lange termijn speelt dat de bedrijfsvoering van de GR MARN momenteel nog kan worden gedekt uit de rentebaten. Deze rentebaten nemen echter jaarlijks af. Op termijn zullen deze niet meer afdoende zijn om exploitatie van de MARN te kunnen bekostigen. Vanaf 2027 is sprake van een negatief exploitatieresultaat. Zonder aanpak gaat dit ten koste van de liquide middelen. Aan de andere kant neemt het door ARN aan MARN te betalen bedrag ter aflossing van de grondaankoop toe en daarmee ook het beschikbare vrij te vallen bedrag uit de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”.

Zowel de accountant als de Adviesfunctie hebben de MARN op beide risico's gewezen. De MARN onderkent dit ook en heeft daartoe op 11 februari en 26 maart 2021 besloten om de exploitatieresultaten vanaf 2021 niet meer uit te keren aan de gemeenten én vanaf 2027 (als het resultaat negatief wordt) het tekort op de bedrijfsvoering te financieren uit de beschikbare middelen in de bestemmingsreserve “uitkering gemeenten”. Het positieve overschot zal vervolgens aan gemeenten worden uitgekeerd. Dit besluit dient nog in de concept Begroting 2024 alsook in de meerjarenraming 2025-2027 te worden verwerkt.

### Financiën

De concept Jaarrekening 2022 laat een positief rekeningresultaat zien van € 115.004. Het voorstel aan het Algemeen Bestuur van de MARN is dit bedrag toe te voegen aan de winstreserve (zie ook beslispunt 1.2. en de tweede kanttekening over liquiditeit).

Over 2022 heeft een vrijval plaats uit de ‘bestemmingsreserve gemeenten’ dat aan gemeenten wordt uitgekeerd (zie ook de eerste kanttekening over de verkoop grond). Het uit te keren bedrag over 2022 bedraagt € 466.545. Dit bedrag zal in 2022 in twee delen (juli en oktober 2023) worden uitgekeerd aan de deelnemende MARN-gemeenten en de gemeente West Maas en Waal (zie beslispunt 1.3). Voor Nijmegen komt dit concreet neer op een uitkering van ca. € 243.000 over 2022.

Verder heeft ARN over 2021 dividend uitgekeerd aan de MARN van € 510.000 (i.e. inclusief de nog terug te vorderen dividendbelasting van € 76.500). Na een reservering van € 100.000 ten behoeve van MARN+ (zie beslispunt 1.4.) resteert een bedrag van € 410.000 dat aan de deelnemende MARN-gemeenten en de gemeente West Maas en Waal zal worden uitgekeerd (zie beslispunt 1.5.). Voor Nijmegen komt dit neer op een uitkering van ca. € 210.000.

Deze inkomsten komen ten gunste van Programma Openbare ruimte (taakveld Afval) en dienen ter dekking van een structurele bezuinigingstaakstelling van € 300.000 op de MARN.

### Vervolg

Middels bijgevoegde brief wordt het Algemeen Bestuur van de GR MARN geïnformeerd over onze zienswijzen ten aanzien van de verschillende jaarstukken.

**Bijlagen**

1. Aanbiedingsbrief van de GR MARN aan de gemeenteraad
2. Concept “Jaarrekening 2022 inclusief “schone” goedkeurende controleverklaring
3. Concept “Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027”
4. Adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.
5. Brief aan Algemeen Bestuur van de GR MARN